

SJM 2024/1

Slovensko javno mnenje 2024/1

- Ogledalo javnega mnenja
- Digitalna družba (ISSP 2024)
- Umetna inteligenca in družba
- Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti

Sumarni pregled rezultatov in poročilo o izvedbi raziskave

Ljubljana, april 2025

RAZISKAVA:	Slovensko javno mnenje 2024/1 (Ogledalo javnega mnenja, Digitalna družba, Umetna inteligenca in družba, Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti)
FINANCERJI:	Agencija za raziskovalno dejavnost RS Raziskovalni program Slovensko javno mnenje (P5-0151) (FDV, UL) Center za politološke raziskave, program Politološke raziskave (P5-0136) (FDV, UL) Obramboslovni raziskovalni center (FDV, UL)
IZVAJALEC RAZISKAVE:	Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Fakulteta za družbene vede – IDV, Univerza v Ljubljani, Kardeljeva ploščad 5, Ljubljana
RAZISKOVALNA SKUPINA:	dr. Mitja Hafner Fink (vodja programa SJM), dr. Slavko Kurdija, dr. Brina Malnar, dr. Samo Uhan, dr. Niko Toš, mag. Tina Vovk, mag. Živa Broder, Rebeka Falle Zorman, dr. May Doušak, dr. Otto Gerdina, dr. Ana Jagodic, Špela Zajšek (tajnica) / Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti: dr. Marjan Malešič (vodja), dr. Ljubica Jelušič, dr. Anton Grizold, dr. Iztok Prezelj, dr. Maja Garb, dr. Vladimir Prebilič, dr. Janja Vuga Beršnak, dr. Rok Zupančič, dr. Jelena Juvan, Teodora Tea Ristevska in Gašper Ferme. / Umetna inteligenca: dr. Danica Fink Hafner (vodja programa Politološke raziskave), dr. Meta Novak, dr. Damjan Lajh, dr. Alenka Kraševac, dr. Marko Hočevac, Sara Bauman
VZOREC:	Raziskava je bila izvedena na reprezentativnem vzorcu polnoletnih prebivalcev Republike Slovenije (n=2700). Realizacija vzorca: N=992.
METODA ZBIRANJA PODATKOV:	Standardiziran vprašalnik; samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika ali samo-izpolnjevanje s pomočjo pisemskega vprašalnika.
ČAS ZBIRANJA PODATKOV:	Od 22. 10. 2024 do 7. 2. 2025
DATOTEKA:	SJM 2024_1
DOKUMENT:	Podatkovna knjiga; sumarni pregled rezultatov, poročilo o izvedbi raziskave
UTEŽEVANJE:	Pregled sumarnih rezultatov temelji na uporabi uteži. Uteževanje je izvedeno z namenom izravnave osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz populacijskih statističnih virov. Poststratifikacijska utež je oblikovana s kombinacijo spremenljivk: spol in starost ter regija in tip naselja.
CITIRANJE:	Slovensko javno mnenje 2024/1 – Sumarni pregled rezultatov, Center za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede, Ljubljana, 2025.

Opombi:

V nekaterih delih vprašalnika se uporablja nevtralna moška oblika za oba spola.

V sumarniku sta združeni vrednosti -7-»zavrnil odgovor« in -9-»brez odgovora« v -9 »b.o.+«.

Kazalo:

Sumarni pregled rezultatov	4
<i>(Ogledalo javnega mnenja)</i>	4
<i>(Digitalna družba)</i>	10
<i>(Umetna inteligenca)</i>	20
<i>(Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti)</i>	23
<i>(Demografija)</i>	31
 Metodološko poročilo o izvedbi raziskave:	 42

Sumarni pregled rezultatov

(Ogledalo javnega mnenja)

- S1 V celoti gledano, kako zadovoljni ste sedaj s svojim življenjem? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da ste izredno nezadovoljni, 10 pa, da ste izredno zadovoljni.**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o. +
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
0,8	0,7	1,4	2,1	3,0	12,0	10,6	20,1	29,0	13,6	6,3		0,3	0,1

Povprečna ocena: 7,06

- S2 Kako ocenjujete materialne razmere, v katerih živite vi in vaša družina? Ocenite z lestvico od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni najslabšo, 10 pa najboljšo oceno. V kolikšni meri ste torej zadovoljni oz. nezadovoljni z materialnimi razmerami v vaši družini?**

zelo nezadovoljen										zelo zadovoljen		ne vem	b.o. +
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
1,0	0,7	0,7	3,1	6,0	13,5	10,9	20,3	24,4	12,0	6,5		0,2	0,7

Povprečna ocena: 6,85

- S3 Če se primerjate z ljudmi v vaši okolici, ali sodite, da vam gre v finančnem pogledu boljše kot njim, enako ali slabše?**

veliko slabše										veliko boljše		ne vem	b.o. +
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
2,4	0,9	2,1	4,1	10,2	26,4	14,8	13,8	12,8	4,8	3,8		4,1	0,0

Povprečna ocena: 5,82

- S4 Kako zadovoljni ste na splošno z delovanjem demokracije v Sloveniji?**

izredno nezadovoljen										izredno zadovoljen		ne vem	b.o. +
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
8,8	5,1	9,0	12,1	11,2	18,4	10,8	10,6	6,7	1,8	1,5		3,6	0,4

Povprečna ocena: 4,38

- S5 Prosimo, da s pomočjo lestvice od 0 do 10 ocenite, koliko vi osebno zaupate vsaki od naslednjih ustanov. 0 pomeni, da ustanovi sploh ne zaupate, 10 pa, da ji povsem zaupate. Kako zaupate:**

a) predsedniku republike

sploh ne zaupam										povsem zaupam		ne vem	b.o. +
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
9,5	5,1	6,3	9,8	6,1	16,1	9,8	12,6	11,0	6,6	4,6		2,5	0,1

Povprečna ocena: 5,05

b) Vladi Republike Slovenije

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
18,6	8,6	9,1	12,0	11,3	12,3	8,3	7,6	6,3	2,2	1,4	2,0	0,2	

Povprečna ocena: 3,65

c) političnim strankam

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
19,5	9,8	15,2	16,8	12,4	12,3	5,6	3,1	1,3	0,4	0,4	3,0	0,1	

Povprečna ocena: 2,85

d) policiji

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
3,8	1,9	3,3	5,8	6,5	15,1	12,5	17,2	16,7	8,2	7,8	1,0	0,2	

Povprečna ocena: 6,16

e) Slovenski vojski

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
2,2	1,3	2,0	4,9	5,1	13,2	10,6	15,7	18,4	11,1	10,6	4,8	0,2	

Povprečna ocena: 6,66

f) Evropski uniji

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
9,3	4,7	6,8	9,3	9,1	17,8	12,8	11,3	9,9	3,6	2,0	3,4	0,1	

Povprečna ocena: 4,76

g) zvezi NATO

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
13,1	5,0	6,6	8,2	10,1	14,4	10,9	9,7	9,9	2,7	2,8	6,0	0,6	

Povprečna ocena: 4,50

h) cerkvi in duhovnikom

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9	
24,0	10,5	9,6	10,5	5,9	14,5	4,8	5,2	5,8	2,7	2,2	3,7	0,4	

Povprečna ocena: 3,30

i) televiziji, časopisom, radiu

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
9,9	7,0	10,6	13,0	11,2	19,8	10,1	9,3	5,3	1,4	1,2		1,1	0,1

Povprečna ocena: 4,09

j) univerzitetnim raziskovalnim centrom

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
1,6	1,1	2,1	3,7	4,8	12,3	10,6	18,0	19,5	12,7	9,0		4,4	0,1

Povprečna ocena: 6,78

S6 Včasih demokracija ne deluje. Kadar se to zgodi, nekateri menijo, da potrebujemo močnega voditelja, ki bi uredil stvari, drugi pa menijo, da je tudi takrat, ko stvari ne delujejo, demokracija najboljša. Kaj vi mislite o tem, ali takrat...?

1 -	potrebujemo močnega voditelja, ali je	44,1
2 -	demokracija vedno najboljša	33,2
-8 -	ne vem	21,9
-9 -	b.o.+	0,8

S7 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s trditvijo...

Če državljani ocenijo, da država ne deluje, je prav, da vzamejo stvari v svoje roke.

1 -	močno soglašam	10,2
2 -	soglašam	24,3
3 -	niti soglašam niti ne soglašam	30,3
4 -	ne soglašam	20,0
5 -	sploh ne soglašam	9,4
-8 -	ne vem	5,2
-9 -	b.o.+	0,5

Povprečna ocena: 2,94

S8 Našteli vam bomo nekaj stvari, o katerih imajo ljudje različna stališča. Kaj menite vi – ali se vam zdijo našteje stvari sprejemljive ali nesprejemljive?

(En odgovor v vsaki vrsti.)				ne vem	b.o.+
	sprejemljivo	ni sprejemljivo			
	1	2		-8	-9
a. smrtna kazen	39,3	41,9		17,2	1,6
b. prekinitev nosečnosti (splav)	77,5	13,6		7,5	1,3
c. poroke istospolnih partnerjev	55,2	31,2		12,3	1,3
d. evtanazija	66,0	17,7		15,2	1,2

S9 Na tem seznamu so različne skupine ljudi. Prosimo vas, povejte, katere od njih ne bi želeli imeti za sosede.

(En odgovor v vsaki vrsti.)	ne bi želel za soseda	vseeno mi je	ne vem	b.o.+
	1	2	-8	-9
a. ljudje druge rase	11,4	78,4	7,1	3,1
b. istospolno usmerjeni	15,0	75,6	6,0	3,4
c. ljudje druge veroizpovedi	9,4	80,0	7,0	3,5
d. priseljenci, tuji delavci	16,9	69,5	10,3	3,3
e. ljudje, ki govorijo drug jezik	8,8	80,8	6,5	3,8
f. muslimani	25,4	60,6	10,7	3,3
g. Judje	18,4	67,6	10,4	3,7
h. Romi	62,0	24,4	11,3	2,3
i. begunci	48,3	34,9	13,6	3,3

S10 Ali mislite, da bi bilo potrebno razlike v osebnih dohodkih v Sloveniji povečati, zmanjšati ali odpraviti, ali pa so take razlike, kakršne so sedaj, primerne?

1 - razlike naj se povečajo	9,0
2 - sedanje razlike so primerne	10,8
3 - razlike naj se zmanjšajo	64,6
4 - vsi dohodki bi morali biti enaki	6,6
-8 - ne vem	8,5
-9 - b.o.+	0,6

S11 Nekateri ljudi razlike v premoženju med bogatimi in revnimi jezijo, druge pa ne. Kako se počutite vi, ko pomislite na razlike v premoženju med bogatimi in revnimi v Sloveniji? Kam bi se uvrstili na lestvici od 0 do 10, kjer 0 pomeni, da sploh niste jezni, 10 pa pomeni, da ste izredno jezni?

sploh nisem jezen											izredno sem jezen	ne vem	b.o.+
↓											↓		
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
10,7	2,7	5,4	7,4	7,0	19,5	12,3	9,6	9,3	4,8	8,7		2,3	0,4

Povprečna ocena: 5,21

S12 Veliko je razprav o svetovnem podnebjem in o mnenju, da se svetovno podnebje v zadnjih desetletjih spreminja. Katera od naštetih trditev je najbližja vašemu mnenju?

1 - svetovno podnebje se ne spreminja	1,1
2 - svetovno podnebje se spreminja predvsem zaradi naravnih procesov	8,2
3 - svetovno podnebje se v približno enaki meri spreminja zaradi naravnih procesov in zaradi delovanja ljudi	49,6
4 - svetovno podnebje se spreminja predvsem zaradi delovanja ljudi	36,7
-8 - ne vem	4,3
-9 - b.o.+	0,1

S13 Ali vas v vašem življenjskem in delovnem okolju spodaj navedeni pojavi ogrožajo, motijo... ali pa jih sploh ni?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	to sploh ni problem v mojem okolju	tega ne občutim, me ne moti	me moti, a ni tako hudo	mi škoduje, zelo me moti	življenjsko me ogroža	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. onesnaženje zraka, smrad, dim	15,8	22,7	42,9	14,5	2,4	1,5	0,2
b. onesnaženost voda, industrijske odplake, kemikalije	21,3	22,8	30,5	18,4	4,0	2,5	0,5
c. ogroženost zaradi nuklearne elektrarne, radioaktivnih snovi in odpadkov	35,7	31,4	17,2	6,3	3,1	5,7	0,5
d. propadanje gozdov	14,4	17,6	36,3	23,6	4,9	2,9	0,4
e. izredni vremenski dogodki (neurja, poplave)	8,3	12,3	43,8	25,0	7,7	2,5	0,5

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.
2,64	2,60	2,04	2,87	3,12

S14a Kako zelo bi bili pripravljeni plačevati dosti višje cene z namenom varovanja okolja?

1 - zelo pripravljen	2,2
2 - kar precej pripravljen	15,5
3 - niti pripravljen niti <u>nepripravljen</u>	39,2
4 - kar precej <u>nepripravljen</u>	19,3
5 - zelo <u>nepripravljen</u>	15,3
-8 - ne vem	8,0
-9 - b.o.+	0,4

Povprečna ocena: 3,33

S14b In kako bi bili pripravljeni plačevati dosti višje davke za varovanje okolja?

1 - zelo pripravljen	1,8
2 - kar precej pripravljen	9,9
3 - niti pripravljen niti <u>nepripravljen</u>	32,2
4 - kar precej <u>nepripravljen</u>	20,0
5 - zelo <u>nepripravljen</u>	27,8
-8 - ne vem	6,2
-9 - b.o.+	2,1

Povprečna ocena: 3,68

S14c In kako bi se bili pripravljeni odpovedati vašemu življenjskemu standardu z namenom varovanja okolja?

1 - zelo pripravljen	2,3
2 - kar precej pripravljen	21,1
3 - niti pripravljen niti <u>nepripravljen</u>	36,4
4 - kar precej <u>nepripravljen</u>	17,3
5 - zelo <u>nepripravljen</u>	13,9
-8 - ne vem	8,4
-9 - b.o.+	0,6

Povprečna ocena: 3,21

S15 Ali podpirate ali ne podpirate izgradnjo drugega bloka jedrske elektrarne Krško?

1 -	podpiram	35,7
2 -	ne podpiram	26,5
-8 -	ne vem, neodločen	37,6
-9 -	b.o.+	0,2

S16 Koliko ste zaskrbljeni zaradi vojne v Ukrajini?

1 -	sploh nisem zaskrbljen	8,5
2 -	malo sem zaskrbljen	18,2
3 -	srednje zaskrbljen	28,4
4 -	precej sem zaskrbljen	24,5
5 -	zelo sem zaskrbljen	16,9
-8 -	ne vem	3,4
-9 -	b.o.+	0,1

Povprečna ocena: 3,24

S17 V zvezi z vojno v Ukrajini se pojavljata dva nasprotna pogleda. Kateri vam je bližji? Odgovorite s pomočjo lestvice od 1 do 6.

Vse je treba storiti za takojšnjo sklenitev miru, četudi to pomeni, da se mora Ukrajina odreči delu svojega ozemlja.			Ukrajini je treba pomagati na vse možne načine, četudi to lahko pomeni širitev vojne preko meja Ukrajine.			ne vem, ne morem izbrati	b.o.+
1	2	3	4	5	6	-8	-9
28,0	12,6	13,8	10,5	7,8	6,4	20,2	0,8

Povprečna ocena: 2,71

S18 Slovenija je pred kratkim priznala Palestino. Ali podpirate ali ne podpirate to priznanje?

1 -	podpiram	49,5
2 -	ne podpiram	18,2
-8 -	ne vem	31,9
-9 -	b.o.+	0,4

S19 V kolikšni meri je za zadnji izraelsko-palestinski konflikt odgovoren ...?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	sploh ni odgovoren	delno odgovoren	precej odgovoren	v celoti odgovoren	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. Hamas	1,9	15,0	27,8	16,0	36,2	3,1
b. Izrael	2,3	12,3	27,3	22,0	33,3	2,8
c. Iran	4,4	20,6	20,4	7,3	42,7	4,6
d. ZDA	1,5	15,1	28,2	18,5	33,2	3,5
e. Hezbolah	2,6	14,8	22,6	10,8	44,6	4,6

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.
2,95	3,08	2,58	3,01	2,82

S20 Koliko vas skrbi, da bo konflikt na Bližnjem vzhodu prerasel v vojno širših razsežnosti?

1 -	sploh me ne skrbi	6,9
2 -	malo me skrbi	22,6
3 -	srednje me skrbi	24,0
4 -	precej me skrbi	27,3
5 -	zelo me skrbi	13,0
-8 -	ne vem	6,0
-9 -	b.o.+	0,2

Povprečna ocena: 3,18

(Digitalna družba)

Sledijo vprašanja o vaši rabi interneta. S tem mislimo na aktivnosti kot so komuniciranje, nakupovanje, iskanje informacij, zabava, ki jih opravljate s pomočjo naprav kot so računalniki, tablice, pametni in mobilni telefoni ali druge naprave, ki so povezane z internetom.

V1 Kako pogosto, če sploh, ste v zadnjih 12 mesecih za zasebne namene uporabljali internet na katerikoli napravi? Če niste povsem prepričani o svoji uporabi, izberite odgovor, ki je najbližje vaši rabi interneta.

1 -	skoraj ves čas	→ V6	17,9
2 -	večkrat na dan	→ V6	50,2
3 -	enkrat na dan	→ V6	10,0
4 -	večkrat na teden	→ V6	6,6
5 -	večkrat na mesec	→ V6	3,5
6 -	manj pogosto	→ V6	4,6
7 -	nikoli	→ nadaljuj na V2	6,5
-9 -	b.o.+	→ V6	0,6

Tisti, ki v zadnjih 12 mesecih niste uporabljali interneta, odgovorite na vprašanja V2 do V5, ostali preskočite na vprašanje V6.

Ne-uporabniki interneta – vprašanja V2 do V5; n=65

V2 Kateri od spodnjih razlogov so tisti, zaradi katerih v zadnjih 12 mesecih niste uporabljali interneta?

<i>(En odgovor v vsaki vrsti.)</i>		da	ne	ne vem	b.o.+
		1	2	-8	-9
a.	Nimam dostopa do interneta.	26,7	56,1	8,9	8,4
b.	Internetna povezava je slaba.	9,1	68,0	12,8	10,1
c.	Cena za internet je previsoka.	8,0	65,3	16,5	10,1
d.	Skrbi me varnost in zasebnost na internetu.	11,0	63,1	15,8	10,1
e.	Internet je zame nepomemben in nekoristen.	17,8	56,6	17,2	8,4
f.	Internet ni za ljudi moje starosti.	23,7	52,3	13,9	10,1
g.	Zame je uporaba interneta prezahtevna.	44,2	34,7	8,9	12,3
h.	Ne želim uporabljati interneta.	27,4	48,3	12,0	12,3
i.	Imam težave z branjem in pisanjem.	10,4	68,5	8,8	12,3

(En odgovor v vsaki vrsti.)		da	ne	ne vem	b.o.+
		1	2	-8	-9
j.	Sem prezaposlen, da bi uporabljal internet.	1,2	74,3	12,2	12,3
k.	Oblasti v Sloveniji omejujejo dostop do interneta.	0,0	77,6	15,9	6,5
l.	Drugi razlogi	4,4	69,2	17,8	8,5

V3 Kako pogosto, če sploh, ste v zadnjih 12 mesecih koga prosili, da namesto vas naredi nekaj na internetu, kot je na primer pošiljanje elektronske pošte, iskanje informacij ali nakupovanje prek spleta?

1 -	sploh nisem prosil	29,5
2 -	enkrat ali dvakrat	32,3
3 -	bolj pogosto	24,3
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	12,0
-9 -	b.o.+	1,7

V4 Denimo, da bi v bližnji prihodnosti morali kaj narediti na internetu, kako verjetno je, da bi za vas to naredil nekdo drug?

1 -	zelo verjetno	46,0
2 -	verjetno	30,8
3 -	malo verjetno	8,0
4 -	zelo malo verjetno	1,7
-8 -	ne vem, neodločen	11,8
-9 -	b.o.+	1,7

Povprečna ocena: 1,60

V5 Kako verjetno je, da boste v prihodnjih 12 mesecih vi osebno uporabili internet?

1 -	zelo verjetno	2,7
2 -	verjetno	6,2
3 -	malo verjetno	15,3
4 -	zelo malo verjetno	53,8
-8 -	ne vem, neodločen	20,3
-9 -	b.o.+	1,7

Povprečna ocena: 3,54

Če v zadnjih 12 mesecih niste uporabljali interneta, preskočite na vprašanje V17.

Če ste v zadnjih 12 mesecih uporabljali internet, nadaljujte z vprašanjem V6; n=927

V6 Kako pogosto, če sploh, običajno uporabljate internet na navedenih lokacijah, ne glede na razlog in napravo?

(En odgovor v vsaki vrsti.)		skoraj vedno	pogosto	včasih	komaj kdaj	nikoli	nimam dostopa	ne vem	b.o. +
		1	2	3	4	5	9	-8	-9
a.	doma	46,8	39,2	9,6	2,8	0,2	0,4	0,7	0,3
b.	na delovnem mestu / v šoli / na univerzi	30,6	20,8	12,6	9,7	14,5	3,4	3,2	5,2
c.	na javnih mestih	11,5	19,5	31,0	20,1	12,9	0,9	0,8	3,2

Povprečne ocene:

a.	b.	c.
1,69	2,51	3,04

V7 Kako pogosto, če sploh, vas je v zadnjih 12 mesecih kdo prosil, da zanj naredite nekaj na internetu, kot je na primer pošiljanje elektronske pošte, iskanje informacij ali nakupovanje prek spleta? Pri tem ne upoštevajte stvari, ki so povezane s službo.

1 -	sploh me ni prosil	32,1
2 -	enkrat ali dvakrat	33,6
3 -	bolj pogosto	29,0
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	5,0
-9 -	b.o.+	0,3

V8 Kako pogosto, če sploh, ste v zadnjih 12 mesecih namenoma skrajšali čas, ki ga porabite na internetu?

1 -	vsak dan ali skoraj vsak dan	→ V9	8,3
2 -	večkrat na teden	→ V9	15,2
3 -	večkrat na mesec	→ V9	15,4
4 -	večkrat na leto	→ V9	6,9
5 -	manj pogosto	→ V9	19,5
6 -	nikoli	→ V10	23,2
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	→ V10	11,1
-9 -	b.o.+	→ V9	0,5

Na V9 odgovarjajo tisti, ki so skrajšali čas na internetu; n=610

V9 Kaj je glavni razlog, da ste namenoma skrajšali čas, ki ga porabite na internetu? (izberite samo en odgovor)

1 -	Skrbelo me je za varnost podatkov ali za zasebnost.	4,2
2 -	Čutil sem negativen vpliv na svoje fizično in duševno počutje.	19,8
3 -	Občutil sem preobremenjenost s količino informacij.	14,2
4 -	Prosili so me, da preživim več časa »v živo« z družino ali prijatelji.	3,5
5 -	Želel sem več časa za aktivnosti v realnem življenju.	44,4
6 -	Nisem si mogel privoščiti uporabe interneta.	0,7
7 -	drugi razlogi	6,4
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	6,4
-9 -	b.o.+	0,5

V10 Kako bi ocenili vašo sposobnost za navedene stvari?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	zelo dobro	dobro	niti dobro niti slabo	slabo	zelo slabo	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. uporaba interneta	36,8	35,7	19,8	4,7	1,5	1,0	0,6
b. iskanje po spletu	37,9	39,6	14,4	4,8	1,6	0,6	1,0
c. znanje o tem, katerih informacij ne smemo deliti na spletu	40,2	40,0	11,4	3,6	2,5	1,4	0,9
d. naučiti se uporabljati nove programe ali aplikacije	23,4	33,9	22,5	12,3	4,4	2,5	1,0

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.
1,97	1,91	1,86	2,38

V11 Kako pogosto, če sploh, uporabljate internet za sledeče stvari?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	zelo pogosto	pogosto	včasih	komaj kdaj	nikoli	ne vem	b.o. +
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. komuniciranje (npr. pisanje, pogovarjanje, video klici)	38,3	32,0	17,4	7,7	3,4	0,7	0,4
b. deljenje ali objavljane fotografij ali video posnetkov	9,5	13,8	29,4	27,1	18,7	0,5	1,0
c. iskanje informacij	51,0	32,7	12,3	2,3	0,6	0,3	0,7
d. igranje video igrice	5,7	7,7	14,1	19,2	51,4	0,9	1,1
e. prenašanje / poslušanje glasbe ali gledanje video posnetkov in filmov	21,6	20,0	26,8	17,1	13,1	0,7	0,6
f. nakupovanje, plačevanje računov in druga finančna opravila	25,5	30,8	21,1	7,3	13,2	0,8	1,2

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.	f.
2,05	3,32	1,68	4,05	2,80	2,51

V12 V kolikšni meri soglašate ali ne soglašate z naslednjima trditvama?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	močno soglašam	soglašam	niti - niti	ne soglašam	sploh ne soglašam	ne vem	b.o. +
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Z ljudmi se lažje srečujem prek spleta kot osebno.	3,0	9,4	19,3	34,3	31,4	1,8	0,8
b. Brez interneta bi se počutil osamljeno.	3,9	16,2	24,9	29,1	23,0	1,8	1,1

Povprečni oceni:

a.	b.
3,84	3,53

V13 Ko na spletu iščete novice in informacije o političnih zadevah, kako pogosto, če sploh, počnete sledeče:

(En odgovor v vsaki vrsti.)	zelo pogosto	pogosto	včasih	redko	nikoli	ne vem	b.o. +
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. berete, gledate ali poslušate nekaj, s čimer se ne strinjate	4,1	19,2	39,1	22,1	11,4	3,1	1,0
b. preverite vir novic, ki je drugačen od tistega, kar običajno berete, gledate ali poslušate na spletu	5,8	21,2	36,0	21,4	11,7	3,1	0,7
c. poskusite potrditi informacije, ki jih najdete, tako da na spletu poiščete drug vir	10,6	25,7	30,2	16,4	12,6	3,5	1,0

Povprečne ocene:

a.	b.	c.
3,18	3,13	2,94

- V14 S pomočjo lestvice od 0 do 10 povejte, koliko vi osebno zaupate ljudem, s katerimi komunicirate prek interneta, vendar jih niste nikoli srečali osebno? 0 pomeni, da jim sploh ne zaupate, 10 pa, da jim povsem zaupate.**

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
24,0	10,6	11,0	11,9	6,4	16,6	5,7	3,8	2,5	0,9	0,8		4,8	1,0

Povprečna ocena: 2,91

- V15 Ali se je v zadnjih 12 mesecih število vaših stikov z navedenimi ljudmi na spletu povečalo, zmanjšalo, ali ostalo enako?**

(En odgovor v vsaki vrsti.)	precej zmanjšalo	nekoliko zmanjšalo	ostalo enako	nekoliko povečalo	precej povečalo	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. ljudje, ki imajo enaka politična mnenja kot vi	5,2	3,7	57,8	3,6	0,8	26,9	2,1
b. ljudje z drugačnimi političnimi mnenji od vaših	6,8	5,9	52,0	2,2	0,5	29,9	2,7

Povprečni oceni:

a.	b.
2,87	2,76

- V16 Kako pogosto, če sploh, ste v zadnjih 12 mesecih izrazili politično stališče, podprli ali nasprotovali političnim pogledom na internetu ali družbenih medijih?**

1 -	vsak dan ali skoraj vsak dan	1,4
2 -	večkrat na teden	2,0
3 -	večkrat na mesec	3,7
4 -	večkrat na leto	4,5
5 -	manj pogosto	18,7
6 -	nikoli	62,1
-8 -	ne vem, ne morem izbrati	6,8
-9 -	b.o.+	0,8

NA VPRAŠANJA OD V17 DO V36 ODGOVARJAJO VSI ANKETIRANCI.

V17 Sedaj sledi nekaj trditev o tehnologiji. S tehnologijo mislimo na vse vrste strojnih naprav, opreme, digitalnih naprav in programske opreme. V kolikšni meri soglašate z vsako od spodnjih trditev?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Tehnologija nam olajša življenje.	27,9	58,5	8,1	1,5	0,6	2,2	1,3
b. Na splošno tehnologija prinaša več škode kot koristi.	2,9	13,7	32,8	35,0	10,1	4,3	1,2
c. Tehnologija zagotavlja več priložnosti za prihodnje generacije.	17,9	52,3	18,9	4,5	1,3	4,0	1,1

Povprečne ocene:

a.	b.	c.
1,84	3,38	2,15

V18 Nekateri ljudje včasih od prevarantov prejmejo elektronsko pošto ali SMS sporočila, pri čemer nekateri od njih postanejo tudi žrtve prevare. Če odmisлите samo sprejemanje takih sporočil, ali ste bili vi, ali kdo drug, ki ga osebno poznate, kadarkoli žrtev spletne prevare, kraje identitete ali hekerskega napada?

1 - da, jaz	8,4
2 - da, nekdo, ki ga osebno poznam	24,7
3 - da, jaz in nekdo drug, ki ga osebno poznam	5,9
4 - ne	49,9
-8 - ne vem	10,7
-9 - b.o.+	0,4

V19 Nekateri ljudje poročajo o izkušnjah z nadlegovanjem na internetu. Ali ste imeli vi, ali kdo drug, ki ga osebno poznate, izkušnjo s spletnim nadlegovanjem ali s sovražnim govorom na spletu?

1 - da, jaz	6,5
2 - da, nekdo, ki ga osebno poznam	12,2
3 - da, jaz in nekdo drug, ki ga osebno poznam	5,4
4 - ne	66,1
-8 - ne vem	9,0
-9 - b.o.+	0,7

V20 Kje dobite večino informacij o političnih temah? Izmed navedenih virov izberite najpomembnejšega.

1 - spletna družbena omrežja (npr. X, Facebook, Tiktok, WhatsApp, Youtube)	16,1
2 - televizija (tudi TV aplikacije na internetu)	43,5
3 - časopisi (tiskane ali spletne izdaje)	8,5
4 - radio in podkasti (tudi internetni radio)	5,0
5 - spletne strani (tudi izključno novinarske spletne strani, novinarski portali ali iskalniki)	15,9
6 - drugo	3,1
-8 - ne vem, ne morem izbrati	7,8
-9 - b.o.+	0,1

V21 Gledano na splošno, kako bi ocenili zanesljivost novic o političnih temah, ki jih lahko najdete na navedenih virih?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	zelo nezanesljive	dokaj nezanesljive	dokaj zanesljive	zelo zanesljive	ne vem	b.o. +
	1	2	3	4	-8	-9
a. spletna družbena omrežja (npr. X, Facebook, Tiktok, WhatsApp, Youtube)	18,7	34,9	19,6	1,9	21,6	3,4
b. televizija (tudi TV aplikacije na internetu)	6,3	21,6	54,6	6,6	9,3	1,6
c. časopisi (tiskane ali spletne izdaje)	4,9	20,4	53,7	6,3	12,1	2,5
d. radio in podkasti (tudi internetni radio)	4,6	20,7	52,6	5,7	13,6	2,9
e. spletne strani (tudi izključno novičarske spletne strani, novičarski portali ali iskalniki)	8,1	32,4	34,0	1,7	20,1	3,6

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.
2,06	2,69	2,72	2,71	2,39

V22 Kaj bi vi rekli, v kolikšni meri vas osebno zanima politika?

1 - zelo me zanima	3,5
2 - kar precej me zanima	14,9
3 - nekoliko me zanima	31,5
4 - le malo me zanima	31,4
5 - čisto nič me ne zanima	17,2
-8 - ne vem	1,4
-9 - b.o. +	0,1

Povprečna ocena: 3,44

V23 Spodaj je navedenih nekaj oblik družbenega ali političnega delovanja, v katere se lahko vključijo ljudje. Prosimo, da za vsako obliko delovanja poveste, kako ste v zadnjih 12 mesecih vi delovali. Ali je bilo to samo »v živo«, ali samo prek spleta, ali na oba načina?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	samo »v živo«	samo prek spleta	oboje, »v živo« in prek spleta	niti »v živo« niti prek spleta	ne vem	b.o. +
	1	2	3	4	-8	-9
a. podpisal peticijo	11,4	16,4	8,3	55,4	7,8	0,7
b. se udeležil demonstracij ali političnega protesta	7,2	2,4	3,6	75,9	10,0	1,0
c. imel stik ali poskušal priti v stik s politikom, da bi tako izrazil svoje poglede	5,2	1,2	5,0	79,2	8,3	1,1
d. organiziral ali pomagal pri organizaciji demonstracij ali političnega protesta	2,1	1,1	2,9	84,4	8,1	1,5
(En odgovor v vsaki vrsti.)	samo »v živo«	samo prek spleta	oboje,	niti »v živo«	ne vem	

			»v živo« in prek spleta	niti prek spleta		b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
e. pripadal ali se pridružil skupini, ki se ukvarja z družbenimi vprašanji ali si prizadeva za uresničitev nekega cilja	4,5	3,4	5,9	74,4	10,8	1,1

V24 V politiki ljudje pogosto govorijo o levici in desnici. Kam bi vi uvrstili sami sebe na lestvici od 0 do 10, kjer pomeni 0 levico in 10 desnico?

levica											desnica	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
6,3	2,8	5,0	7,9	7,8	19,9	5,8	6,1	4,5	1,8	5,5		25,6	0,9

Povprečna ocena: 4,79

V25 Če govorimo na splošno, ali bi rekli, da večini ljudi lahko zaupamo, ali menite, da je treba biti z ljudmi zelo previden? Izberite ustrezno vrednost na lestvici od 0 do 10, pri čemer 0 pomeni, da je treba biti z ljudmi zelo previden, 10 pa, da večini ljudi lahko zaupamo.

treba je biti zelo previden											večini ljudi lahko zaupamo	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
21,4	5,9	5,5	11,8	7,4	17,4	8,3	8,7	7,0	2,2	1,4		2,8	0,4

Povprečna ocena: 3,81

V26 S pomočjo lestvice od 0 do 10 povejte, koliko vi osebno zaupate vsaki od navedenih institucij. 0 pomeni, da sploh ne zaupate, 10 pa, da povsem zaupate.

a) Državnemu zboru

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
16,5	6,0	9,5	12,9	8,8	17,8	6,9	6,7	4,4	1,4	1,2		7,5	0,4

Povprečna ocena: 3,65

b) slovenskim sodiščem

sploh ne zaupam											povsem zaupam	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		-8	-9
10,6	4,2	6,0	9,7	8,4	13,1	10,5	13,1	9,8	3,6	4,2		6,2	0,5

Povprečna ocena: 4,85

V27 Kdo mora biti predvsem odgovoren za varovanje osebnih podatkov na internetu?

1 - podjetja na spletu – ker morajo zagotoviti varno obdelavo osebnih podatkov	23,6
2 - ljudje – ker morajo skrbeti za svoje osebne podatke	57,8
3 - vlada – ker mora zagotoviti varovanje osebnih podatkov	9,4
-8 - ne vem	8,8
-9 - b.o.+	0,4

V28 Ali menite, da bi slovenska vlada morala imeti ali ne bi smela imeti pravice...

(En odgovor v vsaki vrsti.)	zagotovo bi morala imeti to pravico	verjetno bi morala imeti to pravico	verjetno ne bi smela imeti te pravice	zagotovo ne bi smela imeti te pravice	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	-8	-9
a. izvajati video nadzor ljudi na javnih mestih?	8,2	23,1	22,7	35,7	10,1	0,2
b. spremljati elektronsko pošto, vsebino družbenih medijev in vseh drugih osebnih informacij, ki se izmenjujejo na internetu?	3,0	7,7	21,1	56,3	10,8	1,1

Povprečni oceni:

a.	b.
2,96	3,48

V29 Zasebna podjetja ponujajo storitve v zameno za osebne podatke kot so vaše ime, telefonska številka, e-poštni naslov, zgodovina spletnega iskanja ali nakupov. Ne glede na to, ali sami uporabljate internet, navedite, v kolikšni meri soglašate ali ne soglašate s spodnjima trditvama?

(En odgovor v vsaki vrsti.)	močno sogla- šam	sogla- šam	niti - niti	ne sogla- šam	sploh ne sogla- šam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Svoje osebne podatke bi posredoval na spletu v zameno za popuste in brezplačne izdelke.	1,1	8,9	15,2	25,3	44,6	4,6	0,4
b. Svoje osebne podatke bi posredoval na spletu, čeprav jih zasebna podjetja morda uporabljajo za ustvarjanje dobička.	0,4	3,8	10,6	27,8	51,5	5,3	0,6

Povprečni oceni:

a.	b.
4,09	4,34

V30 V vseh državah obstajajo razlike med družbenimi skupinami. Ali menite, da imajo v Sloveniji od uporabe interneta in digitalnih tehnologij več koristi ženske ali moški, ali oboji enako ali nima nihče koristi?

1 - Ženske imajo več koristi kot moški.	7,4
2 - Ženske in moški imajo enake koristi.	51,4
3 - Moški imajo več koristi kot ženske.	5,5
4 - Niti moški niti ženske nimajo koristi.	11,7
-8 - ne vem	23,4
-9 - b.o.+	0,5

V31 Ali menite, da imajo v Sloveniji od uporabe interneta in digitalnih tehnologij več koristi starejši ali mlajši ljudje, ali oboji enako, ali nima nihče koristi?

1 -	Starejši imajo več koristi kot mlajši.	1,6
2 -	Starejši in mlajši imajo enake koristi.	15,8
3 -	Mlajši imajo več koristi kot starejši.	67,7
4 -	Niti starejši niti mlajši nimajo koristi.	4,0
-8 -	ne vem	10,0
-9 -	b.o.+	1,0

V32 Ali menite, da imajo v Sloveniji od uporabe interneta in digitalnih tehnologij več koristi tisti, ki živijo na podežlju ali ljudje, ki živijo v mestih, ali oboji enako, ali nima nihče koristi?

1 -	Ljudje, ki živijo na podežlju, imajo več koristi kot ljudje, ki živijo v mestih.	4,2
2 -	Oboji imajo enake koristi.	47,1
3 -	Ljudje, ki živijo v mestih, imajo več koristi kot ljudje, ki živijo na podežlju.	30,6
4 -	Niti eni niti drugi nimajo koristi.	4,4
-8 -	ne vem	13,2
-9 -	b.o.+	0,5

V33 Ali menite, da imajo v Sloveniji od uporabe interneta in digitalnih tehnologij več koristi visoko ali manj izobraženi, ali oboji enako, ali nima nihče koristi?

1 -	Visoko izobraženi imajo več koristi kot manj izobraženi.	46,1
2 -	Oboji imajo enake koristi.	35,7
3 -	Manj izobraženi imajo več koristi kot visoko izobraženi.	2,3
4 -	Niti eni niti drugi nimajo koristi.	3,2
-8 -	ne vem	11,8
-9 -	b.o.+	0,8

V34 Ali menite, da imajo v Sloveniji od uporabe interneta in digitalnih tehnologij več koristi bogati ali revni ljudje, ali oboji enako, ali nima nihče koristi?

1 -	Bogati imajo več koristi kot revni.	46,5
2 -	Oboji imajo enake koristi.	34,2
3 -	Revni imajo več koristi kot bogati.	1,6
4 -	Niti eni niti drugi nimajo koristi.	4,0
-8 -	ne vem	13,2
-9 -	b.o.+	0,6

Vprašanja, ki sledijo, se nanašajo na robote in umetno inteligenco. "Umetno inteligenco" razumemo kot sposobnost robota ali računalnika, da opravlja naloge, ki jih običajno počne človek.

V35 Gledano nasploh, kako zaskrbljeni ste, če sploh, da bodo stroji, računalniški programi in umetna inteligenca v naslednjih 10 letih prevzeli številna dela, ki jih opravljajo ljudje?

1 -	zelo zaskrbljen	16,4
2 -	dokaj zaskrbljen	28,2
3 -	ne bi rekel, da sem zaskrbljen, niti da nisem zaskrbljen	31,4
4 -	nisem posebej zaskrbljen	13,7
5 -	sploh nisem zaskrbljen	4,6
-8 -	ne vem	5,4
-9 -	b.o.+	0,3

Povprečna ocena: 2,60

- V36 Roboti ali umetna inteligenca lahko izvajajo različna človekova opravila. Na lestvici od 0 do 10 označite, kako bi se počutili vi v sledečih situacijah. '0' pomeni, da bi občutili izredno nelagodje, '10' pa, da ne bi občutili nobenega nelagodja.**

a) Medicinska operacija, ki jo na vas opravi robot.

izredno nelagodje										nobenega nelagodja	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
22,9	6,0	7,0	7,1	5,9	12,6	6,8	4,4	8,8	3,8	6,7	7,2	0,6

Povprečna ocena: 4,04

b) Biti potnik v avtomobilu brez voznika.

izredno nelagodje										nobenega nelagodja	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
33,6	6,6	9,6	10,0	5,0	9,8	4,8	5,0	5,4	1,9	2,7	5,2	0,2

Povprečna ocena: 2,93

c) Situacija, ko ne morete ugotoviti, ali so informacije plod umetne inteligence ali rezultat delovanja človeka.

izredno nelagodje										nobenega nelagodja	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
28,4	9,2	11,0	10,9	6,4	14,0	2,5	3,5	2,0	0,9	1,2	9,4	0,7

Povprečna ocena: 2,61

d) Biti prisiljen komunicirati z umetno inteligenco namesto s človekom.

izredno nelagodje										nobenega nelagodja	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
29,5	10,8	12,1	8,4	6,6	10,0	4,7	4,1	4,0	1,1	2,3	6,1	0,4

Povprečna ocena: 2,76

e) Nezmožnost preverjanja točnosti informacij, ki jih ustvari umetna inteligenca.

izredno nelagodje										nobenega nelagodja	ne vem	b.o.+
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	-8	-9
33,1	11,7	14,1	11,5	5,9	8,8	2,3	1,9	0,9	0,6	0,8	7,8	0,7

Povprečna ocena: 2,07

(Umetna inteligenca)

- U1 Kaj bi rekli zase, koliko vas osebno zanimajo teme in vprašanja, povezana z razvojem umetne inteligence?**

1 -	sploh me ne zanima	10,5
2 -	ne zanima me preveč	17,4
3 -	niti me ne zanima niti me zanima	12,6
4 -	do neke mere me zanima	41,3
5 -	zelo me zanima	13,9
-8 -	ne vem	3,9
-9 -	b.o.+	0,3

Povprečna ocena: 3,32

U2 (Kaj bi rekli zase), kaj veste o umetni inteligenci?

1 -	o tem sploh nisem še nič slišal	→ Preskok na U6	3,0
2 -	o tem sem že nekaj malega slišal		37,9
3 -	o tem že nekaj vem		44,5
4 -	o tem vem precej		6,5
-8 -	neopredeljen		7,2
-9 -	b.o.+		0,9

Na vprašanja U3 do U6 NE odgovarjajo, če je U2=1; n=963.

U3 Kje vi (če sploh) naletite na informacije o umetni inteligenci?

(En odgovor v vsaki vrsti.)		da	ne	b.o.+
		1	2	-9
a.	prek družine, prijateljev, znancev	49,6	48,7	1,6
b.	prek sodelavcev, službenih kolegov	43,0	55,1	1,9
c.	prek družbenih omrežij (TikTok, Instagram, X, 'Facebook', Youtube ipd.)	49,8	48,5	1,8
d.	prek televizije ali pretočnih TV vsebin	69,0	29,5	1,5
e.	prek radia, podcastov ali spletnih radijev	50,2	48,0	1,8
f.	prek tiskanih ali spletnih časopisnih izdaj	39,8	58,4	1,8
g.	prek iskalnikov ali spletnih portalov	56,1	42,1	1,8

U4 Ne glede na to, koliko in kje naletite na vsebine o umetni inteligenci, povejte ali nanje naletite bolj slučajno, ali jih kdaj poiščete tudi načrtno. Pomagajte si z lestvico od 1 do 5.

na te vsebine naletim slučajno		te vsebine iščem načrtno		ne vem	b.o.+
1	2	3	4	5	-8
37,0	15,2	19,7	12,7	7,4	5,3
					-9
					2,7

Povprečna ocena: 2,33

U5 Ali ste že kdaj uporabili orodja umetne inteligence?

(En odgovor v vsaki vrsti.)		da	ne	b.o.+
		1	2	-9
a.	pri delu	33,0	65,1	1,9
b.	pri izobraževanju	32,2	65,1	2,7
c.	pri prostočasnih dejavnostih	30,3	66,8	2,9
d.	pri društvenem, civilnodružbenem udejstvovanju	8,5	88,8	2,7
e.	pri strankarskem političnem udejstvovanju	2,2	95,2	2,6

Na vprašanje U6 NE odgovarjajo, če je (ISSP) V1=7; n=927.

U6 Kako pogosto bi rekli, da prek družbenih omrežij naletite na vsebine, ki so bile namerno objavljene kot lažne?

1 -	nikoli	2,5
2 -	občasno	42,3
3 -	dokaj pogosto	24,4
4 -	zelo pogosto	11,1
-8 -	ne vem	12,0
-6 -	sploh ne uporabljam družbenih omrežij	→ Preskok na U12
-9 -	b.o.+	6,6
		1,0

Na vprašanja U7 do U11 NE odgovarjajo, če je (ISSP) V1=7 ali U6=-6; n=866.

U7 Kako najprej izveste o objavah politikov na družbenih omrežjih?

1 -	sledim njihovim računom na družbenih omrežjih	3,0
2 -	izvem iz drugih medijev, ki poročajo o objavah politikov na družbenih omrežjih	62,6
3 -	izvem od drugih ljudi	14,6
4 -	nič ne vem o objavah politikov na družbenih omrežjih	18,7
-9 -	b.o.+	1,1

U8 Kako pogosto sledite objavam politikov na družbenih omrežjih?

1 -	vsak dan	10,3
2 -	enkrat na mesec	10,5
3 -	manj kot enkrat na mesec	21,8
4 -	nikoli	56,5
-9 -	b.o.+	0,9

U9 Ali ste kdaj prek družbenih omrežij prejeli video s politiki, za katerega menite, da je bil lažen?

1 -	da	18,6
2 -	ne	79,7
-9 -	b.o.+	1,7

U10 Ali ste v obdobju volilne kampanje za volitve v Evropski parlament 2024 prek družbenih omrežij prejeli več, enako ali manj političnih sporočil, videov, v katerih so politiki nagovarjali volivce, kot običajno, ko ni volitev?

1 -	več	20,2
2 -	enako	21,6
3 -	manj	8,4
-8 -	ne vem	48,5
-9 -	b.o.+	1,2

U11 Ali takšna sporočila in videi vplivajo na spremembo vašega mnenja o določeni stranki ali politiku?

1 -	da, v celoti	2,0
2 -	da, pri meni so sprožila določene dvome	22,7
3 -	ne	74,2
-9 -	b.o.+	1,0

ODGOVARJAJO VSI!

U12 Ali menite, da imajo dezinformacije in lažne novice že velik vpliv na politično življenje v Sloveniji?

1 -	da, zagotovo	31,2
2 -	da, verjetno	53,0
3 -	ne, verjetno ne	12,2
4 -	ne, zagotovo ne	2,2
-9 -	b.o.+	1,4

Povprečna ocena: 1,85

U13 Kako ocenjujete vpliv umetne inteligence na naslednja področja v družbi. Ocenite s pomočjo lestvice od 1- prej negativno do 5- prej pozitivno.

(En odgovor v vsaki vrsti.)		prej negativno				prej pozitivno		ne vem	b.o. +
		1	2	3	4	5		-8	-9
a.	gospodarstvo	6,8	8,5	27,6	23,0	12,9		19,1	2,0
b.	izobraževanje in učenje	9,2	10,9	22,1	24,6	17,4		13,4	2,3
c.	razvoj in inovacije	4,0	5,1	14,7	28,8	30,2		14,7	2,4
d.	delo in zaposlitev	11,0	14,6	29,3	17,5	8,3		17,1	2,2
e.	enakost med ljudmi	15,5	18,8	28,3	6,8	4,2		24,1	2,2
f.	varnost ljudi in premoženja	17,9	17,1	23,0	11,0	6,3		22,3	2,3
g.	svoboda izražanja	15,7	17,2	25,5	9,9	5,3		23,4	3,0
h.	verodostojnost sporočil na internetu	20,9	23,2	22,2	8,1	3,0		19,8	2,8
i.	oblikovanje zakonodaje na različnih področjih	15,0	17,0	26,7	8,2	3,8		26,5	2,8
j.	verodostojnost poteka volitev	16,8	16,9	23,0	10,0	5,3		24,9	2,9
k.	preglednost dela državnih institucij	12,9	14,9	24,7	12,2	5,7		26,8	2,9

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.	j.	k.
3,34	3,36	3,92	2,97	2,53	2,61	2,62	2,34	2,56	2,59	2,76

U14 V kolikšni meri lahko zaupamo, da bodo pristojne institucije omejile neetično in tvegano uporabo umetne inteligence? Pomagajte si z lestvico od 1 do 5.

sploh ne moremo zaupati	1	2	3	4	5	lahko v celoti zaupamo	ne vem -8	b.o.+ -9
	20,3	25,8	29,7	8,3	2,0		11,9	1,9

Povprečna ocena: 2,37

U15 Kaj menite, komu je država bolj naklonjena pri urejanju uporabe umetne inteligence. Ali bolj interesom podjetij na področju umetne inteligence, ali bolj interesom državljanov? Pomagajte si z lestvico od 1 do 5.

bolj interesom podjetij	1	2	3	4	5	bolj interesom državljanov	ne vem -8	b.o.+ -9
	29,3	25,8	19,3	5,4	1,8		15,9	2,5

(Raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti)

Sledi nekaj vprašanj s področja zaščite, reševanja in pomoči ob nesrečah.

O1.01 Kako bi ocenili delovanje slovenskega sistema zaščite, reševanja in pomoči ob naslednjih nedavnih dogodkih:

		zelo neuspešno		niti ne- uspešno niti uspešno		zelo uspešno		ne vem	b.o.+
		1	2	3	4	5		-8	-9
a)	COVID-19, 2021-22	13,4	16,3	29,8	27,4	6,4		5,1	1,5
b)	požar na Krasu, 2022	3,6	2,2	7,3	44,1	33,0		8,3	1,6
c)	poplave, 2023	6,3	11,3	18,0	38,5	19,5		4,9	1,5

Povprečne ocene:

a.	b.	c.
2,97	4,12	3,57

01.02 Ali ste bili vi osebno ali vaši bližnji neposredno prizadeti zaradi zgoraj naštetih dogodkov?

	da	ne	b.o.+
	1	2	-9
a) COVID-19, 2021-22	57,5	41,0	1,5
b) požar na Krasu, 2022	2,5	96,0	1,5
c) poplave, 2023	14,0	84,6	1,4

01.03 Ocenite, kako uspešni so bili spodaj navedeni pri odpravljanju posledic nesreč v zadnjem obdobju.

	zelo neuspe- šna_i	neuspe- šna_i	ni neuspe- šna_i ni	uspe- šna_i	zelo uspe- šna_i	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a) vlada	19,8	23,1	30,4	11,5	3,9	9,4	1,8
b) Slovenska vojska	4,0	3,4	14,2	42,3	25,3	9,2	1,6
c) slovenska policija	3,6	4,3	22,2	39,7	17,9	10,8	1,5
d) civilna zaščita	3,7	1,6	6,0	29,4	49,3	8,4	1,5
e) gasilci	3,8	0,2	1,6	15,3	71,2	6,3	1,4
f) humanitarne organizacije (Rdeči križ, Karitas ipd.)	3,0	2,3	13,3	39,1	30,2	10,5	1,6
g) prostovoljna društva (taborniki, radioamaterji, potapljači ipd.)	2,9	1,8	10,7	33,6	30,4	19,0	1,7

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.
2,51	3,91	3,73	4,32	4,62	4,04	4,09

01.04 Ocenite, ali so prej navedeni akterji pri odpravljanju posledic nesreč v zadnjem obdobju delovali usklajeno, ali ne?

1 - da	37,8
2 - ne	21,2
-8 - ne vem	39,1
-9 - b.o.+	1,9

01.05 Ali naj Slovenska vojska v primeru večje naravne nesreče...?

1 - sama takoj priskoči na pomoč	43,9
2 - počaka na poziv civilnih oblasti	41,0
-8 - ne vem	10,7
-9 - b.o.+	2,3

01.06 V kolikšni meri se strinjate s spodnjimi trditvami?

	sploh se ne strinjam	ne strinjam se	niti se ne strinjam niti se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a) Slovenska vojska želi s sodelovanjem pri zaščiti, reševanju in pomoči ob večjih naravnih in drugih nesrečah predvsem povečati svoj ugled v družbi.	11,0	27,1	21,0	18,7	7,7	12,4	2,0
b) SV želi s tem predvsem pomagati prizadetim ljudem in jim zagotoviti večjo varnost.	1,0	1,8	7,2	50,9	27,8	9,1	2,2
c) Sodelovanje SV pri zaščiti, reševanju in pomoči ob nesrečah pomeni postopno izrivanje civilnih organizacij.	20,1	39,7	12,0	9,1	3,5	13,4	2,3
d) SV zaradi tega ne posveča dovolj pozornosti svojim drugim temeljnim nalogam (bojna pripravljenost, mirovne operacije, pomoč policiji pri zaščiti meja).	19,3	37,4	15,8	7,1	2,5	15,6	2,3

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.
2,82	4,16	2,25	2,22

01.07 Ocenite, kakšna pomoč je ljudem v primeru naravne ali druge nesreče najprej potrebna?

1 - denarna pomoč	18,9
2 - materialna pomoč	53,5
3 - psihološko-socialna pomoč	20,0
-8 - ne vem	5,8
-9 - b.o.+	1,8

01.08 Denimo, da bi se v Sloveniji zgodila huda naravna nesreča. Katera od naštetih držav bi po vašem mnenju Sloveniji v primeru takšne nesreče najprej pomagala?

1 - Italija	3,7
2 - Avstrija	28,0
3 - Madžarska	1,5
4 - Hrvaška	22,4
5 - Nemčija	5,6
6 - ZDA	0,7
7 - katera druga	2,3
8 - nobena	2,9
-8 - ne vem	31,1
-9 - b.o.+	1,8

O1.09 Denimo, da bi se v Sloveniji zgodila hujša naravna nesreča. Katera od naštetih organizacij bi Sloveniji ob takšni nesreči najprej pomagala?

1 -	NATO	2,1
2 -	Evropska unija	55,8
3 -	Organizacija združenih narodov	2,5
4 -	Organizacija za varnost in sodelovanje v Evropi	6,3
5 -	nihče	4,5
6 -	ne poznam naštetih institucij	1,5
-8 -	ne vem	25,2
-9 -	b.o.+	2,1

O1.10 Od kod dobivate informacije o naravnih nesrečah in sistemu varstva pred nesrečami?
(več možnih odgovorov)

1 -	internet (spletne strani, blogi)	61,3
2 -	spletna družbena omrežja (Facebook, X, TikTok)	30,5
3 -	knjige, brošure, letaki	2,9
4 -	časopisi	22,8
5 -	radio	41,5
6 -	TV	69,9
7 -	informacijske kampanje	3,1
8 -	drugo	4,5
-7 -	od nikoder, ne želim informacij	0,4
-8 -	ne vem	3,4
-9 -	b.o.+	1,9

O1.11 Koliko zaupate slovenskim oblastem, da bi vas v primeru naravne ali druge nesreče pravočasno opozorile na nevarnost in celovito obveščale o nesreči?

1 -	povsem zaupam	9,6
2 -	zaupam	41,9
3 -	niti zaupam niti ne zaupam	26,5
4 -	ne zaupam	10,2
5 -	sploh ne zaupam	3,9
-8 -	ne vem	5,8
-9 -	b.o.+	2,1

Povprečna ocena: 2,53

O1.12 Koliko zaupate poročanju množičnih medijev (tv, radio, časopisi ipd.) v primeru naravnih in drugih nesreč?

1 -	povsem zaupam	11,6
2 -	zaupam	52,1
3 -	niti zaupam niti ne zaupam	22,7
4 -	ne zaupam	5,6
5 -	sploh ne zaupam	1,5
-8 -	ne vem	4,4
-9 -	b.o.+	2,2

Povprečna ocena: 2,29

O1.13 Koliko se strinjate z naslednjimi trditvami o poročanju medijev (tv, radio, časopisi...) v primeru naravnih in drugih nesreč?

		sploh se ne strinjam	ne strinjam se	ni se ne strinjam ni se strinjam	strinjam se	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
		1	2	3	4	5	-8	-9
a)	Mediji poročajo objektivno.	4,4	12,8	26,0	40,9	3,9	8,4	3,6
b)	Mediji poročajo celovito.	3,4	16,6	31,9	32,8	3,8	7,6	3,8
c)	Mediji poročajo pravočasno.	2,5	8,1	24,1	48,7	6,2	6,9	3,5
d)	Mediji poročajo senzacionalistično.	1,9	9,1	24,3	32,5	14,8	13,1	4,4
e)	Poročanje medijev je usklajeno z oblastmi na področju varstva pred nesrečami.	2,4	10,9	30,9	27,8	4,7	19,7	3,5

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.
3,31	3,19	3,54	3,60	3,28

O1.14 Ali ste aktivni na družbenih omrežjih (Facebook, omrežje X, TikTok...)?

1 - sploh nič	15,7
2 - zelo malo	21,2
3 - do neke mere	29,2
4 - precej	11,6
5 - v veliki meri	6,7
-8 - ne vem	1,5
-6 - sploh ne uporabljam družbenih omrežij	11,5
-9 - b.o.+	2,6

Povprečna ocena: 2,67

Na vprašanja O1.15 NE odgovarjajo, če je O1.14=-6; n=878.

O1.15 V kolikšni meri zaupate informacijam, ki jih prejimate prek družbenih omrežij?

1 - sploh nič	6,3
2 - zelo malo	26,4
3 - do neke mere	52,5
4 - precej	4,8
5 - v veliki meri	0,7
-8 - ne vem	4,0
-9 - b.o.+	5,2

Povprečna ocena: 2,64

O1.16 Ali ste nove tehnologije in družbena omrežja kdaj uporabili za sporočanje / komentiranje vsebin o poplavah, požarih, covidu-19 in podobnih dogodkih?

1 - da	20,2
2 - ne	77,3
-9 - b.o.+	2,5

O1.17 Ali menite, da bi morali pristojni prebivalce o veliki nevarnosti alarmirati in obveščati tudi prek pametnih telefonov?

1 - da	65,9
2 - ne	10,0
-8 - ne vem, ne morem oceniti	21,8
-9 - b.o.+	2,3

Sedaj pa nekaj drugačnih vprašanj.

O2.01 V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem kot ste vi, da imajo besedo pri tem, kaj počne vlada?

1 - sploh nič	32,5
2 - zelo malo	36,5
3 - do neke mere	16,4
4 - precej	3,0
5 - v veliki meri	0,2
-8 - ne vem	9,0
-9 - b.o.+	2,3

Povprečna ocena: 1,89

O2.02 V kolikšni meri politični sistem v Sloveniji omogoča ljudem kot ste vi, da vplivajo na politiko?

1 - sploh nič	31,9
2 - zelo malo	40,3
3 - do neke mere	13,9
4 - precej	3,2
5 - v veliki meri	0,8
-8 - ne vem	7,8
-9 - b.o.+	2,1

Povprečna ocena: 1,90

O2.03 Koliko soglašate ali ne soglašate z naslednjimi trditvami?

	sploh ne soglašam	ne soglašam	ni- ni	soglašam	močno soglašam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Majhna prikrita skupina ljudi je odgovorna za sprejemanje vseh pomembnejših odločitev v svetovni politiki.	6,2	9,8	20,5	29,7	16,4	14,8	2,6
b. Skupine znanstvenikov prikrajajo, ponarejajo ali prikrivajo podatke zato, da bi zavedle javnost.	8,1	19,1	27,7	18,5	7,2	16,7	2,8
c. Koronavirus je posledica namernega in prikritega delovanja ene od vlad ali organizacij.	10,3	16,6	24,4	18,1	10,2	17,5	2,9
d. Koronavirus je bil načrtno ustvarjen in namenoma izpuščen iz laboratorija.	10,1	14,2	21,9	21,2	11,8	18,3	2,4

	sploh ne soglašam	ne soglašam	niti-niti	soglašam	močno soglašam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
e. Uvedba omrežja 5G je odgovorna za širjenje koronavirusa.	33,8	21,7	14,0	4,2	1,5	21,6	3,2
f. Dokazi o nevarnosti sevanja 5G se prikivajo pred javnostjo.	14,1	17,7	22,0	13,2	5,0	25,0	2,9
g. Podatki o varnosti cepiv so večinoma izmišljeni.	12,6	18,9	25,3	14,7	10,5	15,3	2,7
h. Muslimansko prebivalstvo se načrtno naseljuje v pretežno krščanske države z namenom prevlade nad tamkajšnjim prebivalstvom.	10,3	14,4	23,5	19,3	14,2	15,5	2,8
i. Vlade bodo ukinjanje gotovine kot plačilnega sredstva uporabljale za omejevanje svobode posameznika.	10,5	14,1	18,4	20,1	18,2	15,9	2,7

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.	e.	f.	g.	h.	i.
3,49	2,97	3,02	3,13	1,91	2,69	2,90	3,15	3,26

02.04 Obstaja več načinov, kako bi v Sloveniji lahko izboljšali stvari ali pa preprečili, da bi šlo kaj narobe. Ali ste v času krize COVID-19 kdaj...

	da	ne	ne vem	ne želim odgovoriti	b.o.+
	1	2	-8	-7	-9
a. ... podpisali peticijo proti sprejetim ukrepom	11,0	70,2	9,8	6,0	3,0
b. ... sodelovali na protestih ali demonstracijah proti sprejetim ukrepom	6,6	81,9	3,5	4,8	3,1
c. ... objavili ali delili z drugimi karkoli o politiki na spletu, na primer v blogih, po elektronski pošti ali na družbenih omrežjih kot sta Facebook in X (Twitter)	10,1	75,8	6,5	4,4	3,1
d. ... darovali ali delovali v politični stranki	2,4	86,3	3,6	4,4	3,2
e. ... delovali v skupini aktivistov	3,1	85,9	3,6	4,1	3,4

O2.05 Koliko se strinjate z naslednjima trditvama?

a. Moti me, če v zvezi s pomembnimi dogajanji v družbi nimam vseh potrebnih informacij.

1 -	sploh se ne strinjam	2,3
2 -	se ne strinjam	6,4
3 -	niti se ne strinjam niti se strinjam	18,9
4 -	se strinjam	45,1
5 -	v celoti se strinjam	15,1
-8 -	ne vem	9,2
-9 -	b.o.+	3,0

Povprečna ocena: 3,73

b. Pomembno se mi zdi, da razumem, zakaj se stvari dogajajo, tako kot se.

1 -	sploh se ne strinjam	0,5
2 -	se ne strinjam	2,8
3 -	niti se ne strinjam niti se strinjam	10,2
4 -	se strinjam	53,4
5 -	v celoti se strinjam	22,5
-8 -	ne vem	7,4
-9 -	b.o.+	3,1

Povprečna ocena: 4,06

O2.06 Koliko se strinjate ali ne strinjate z naslednjimi trditvami?

	sploh se ne strinjam	se ne strinjam	niti se ne strinjam niti se strinjam	se strinjam	v celoti se strinjam	ne vem	b.o.+
	1	2	3	4	5	-8	-9
a. Če se potrudim, mi bo uspelo.	0,6	3,6	10,5	55,6	22,5	4,4	2,8
b. Svoje življenje imam v svojih rokah.	1,3	5,4	20,1	51,2	15,9	3,3	2,8
c. Usoda pogosto prekriža moje načrte.	4,4	23,0	33,7	25,5	3,7	6,8	2,8
d. Večina tistih, s katerimi se pogovarjam, deli ista prepričanja kot jaz.	2,5	14,3	31,4	37,2	3,7	8,0	2,8

Povprečne ocene:

a.	b.	c.	d.
4,03	3,80	3,01	3,28

(Demografija)

D1 Prosimo, označite vaš spol:

1 -	moški	50,1
2 -	ženski	49,9

D2 Kdaj ste bili rojeni? Prosimo, vpišite leto rojstva. (4-mestna letnica rojstva)

1 -	do 30 let	17,0
2 -	od 31 do 45 let	24,1
3 -	od 46 do 60 let	25,5
4 -	61 let in več	33,5

D3 Koliko let je trajalo vaše šolanje? (Upoštevajte vse vrste izobraževanja od osnovne šole do univerze, vključno s poklicnim izobraževanjem, vajeništvom, vendar ne upoštevajte ponavljanj letnikov. Če nimate formalne izobrazbe, vpišite 0).

Povprečno število let: 13,78

0 -	brez formalne izobrazbe	2,6
-9 -	b.o.+	2,9

D4 Označite zadnjo šolo, ki ste jo končali, redno ali izredno:

0 -	brez šolske izobrazbe (0 do največ 3 razrede osemletke ali do največ 5 razredov devetletke)	0,4
1 -	nepopolna osnovnošolska izobrazba (nedokončana OŠ z več kot 3 razredi osemletke ali več kot 5 razredov devetletke)	1,0
2 -	osnovnošolska izobrazba (ima spričevalo o končani OŠ)	6,7
3 -	nižja ali srednja poklicna izobrazba (2-3 letni poklicni program, certifikat o NPK)	14,9
4 -	srednja strokovna izobrazba (srednja tehniška šola, trajanje 4 leta, matura)	22,4
5 -	srednja splošna izobrazba (gimnazija, matura)	6,4
6 -	višja strokovna izobrazba, višješolska izobrazba (predhodna višja šola, 2 leti + diploma)	9,9
7 -	visokošolska strokovna izobrazba (nekdanji VS - 3 leta, 1. bolonjska stopnja)	9,4
8 -	visokošolska univerzitetna izobrazba (4 - lahko tudi 6 let + diploma)	16,1
9 -	bolonjski magisterij	3,1
10 -	specializacija (približno 1 leto)	1,2
11 -	magisterij	2,7
12 -	doktorat	1,5
13 -	drugo	1,4
-9 -	b.o.+	3,0

Sedaj sledijo vprašanja o vašem delu oz. zaposlitvi.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobivate dohodek tako, da ste zaposleni pri nekom drugem, da ste samozaposleni, ali da delate v svojem družinskem podjetju, in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne delate (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

D5 Ali trenutno imate plačano zaposlitev, ali ste jo imeli v preteklosti, ali niste bili nikoli zaposleni?

1 -	sedaj delam, imam plačano zaposlitev	→ nadaljujte na D6	54,9
2 -	sedaj nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti (tudi upokojeni)	→ nadaljujte na D7	35,7
3 -	nikoli nisem imel plačane zaposlitve	→ nadaljujte na D13	6,3
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na D6	3,1

Na vprašanje D6 odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 izbrali odgovor 1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev. n=575

D6 Povprečno koliko ur delate v običajnem tednu vključno z nadurami?

Če delate za več kot enega delodajalca, ali če ste hkrati zaposleni in samozaposleni, seštejte vse ure, ki jih opravite.

Povprečno število ur: 49,19

-9 - b.o.+	6,1
------------	-----

Na vprašanja od D7 do vključno D12e odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 izbrali odgovor 1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev, ali odgovor 2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti (tudi upokojeni). n=930

Sedaj sledi še nekaj vprašanj o vašem delu. Če delate (ali ste delali) za več delodajalcev ali če ste (bili) zaposleni in samozaposleni hkrati, se omejite na svojo glavno zaposlitev. Če ste že upokojeni, če trenutno ne delate, odgovarjajte za vašo zadnjo zaposlitev.

D7 Ali ste (bili) zaposleni, ali delate (ste delali) za koga drugega, ste (bili) samozaposleni, ali delate (ste delali) v svojem družinskem podjetju?

1 -	zaposlen, delam za koga drugega	76,4
2 -	samozaposlen, ne zaposlujem drugih	7,3
3 -	samozaposlen, zaposlujem 1 do 9 oseb	3,5
4 -	samozaposlen, zaposlujem 10 ali več oseb	0,9
5 -	delam v lastnem družinskem podjetju	3,7
-9 -	b.o.+	8,4

D8 Ali ste sedaj, ali pa ste bili kdaj prej komu nadrejeni pri delu?

1 -	da	→ nadaljujte na D9	42,9
2 -	ne	→ nadaljujte na D10	52,4
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na D10	4,7

D9 Koliko podrejenih imate oz. ste imeli?

Povprečno število podrejenih: 18,79

-9 - b.o.+	12,5
------------	------

Na vprašanja od D10 do vključno D12e odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D5 izbrali odgovor 1 - sedaj delam, imam plačano zaposlitev, ali odgovor 2 - trenutno nimam zaposlitve, sem jo pa imel v preteklosti (tudi upokojeni). n=930

D10 Ali delate (ste delali) za profitno ali neprofitno organizacijo?

1 - za profitno organizacijo	49,8
2 - za neprofitno organizacijo	23,0
-8 - ne vem	21,1
-9 - b.o.+	6,1

D11 Ali delate (ste delali) v javnem ali v zasebnem sektorju?

1 - v javnem sektorju	39,9
2 - v zasebnem sektorju	48,3
-8 - ne vem	6,0
-9 - b.o.+	5,9

D12 Kakšno delo oz. poklic opravljate sedaj?

PODATKI SO V DATOTEKI!

Če sedaj niste zaposleni:

Kakšen je bil vaš zadnji poklic pred upokojitvijo oz. preden ste izgubili zaposlitev?

Če imate več zaposlitev, povejte za svojo glavno zaposlitev.

- Navedite podroben naziv vašega delovnega mesta in naziv poklica.
- Prosimo, opišite, kaj večinoma delate (ste delali) oz. kakšne so (bile) vaše glavne zadolžitve pri tem delu.
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer delate (ste delali)?

D12d In zdaj se sami uvrstite s pomočjo spodnjega seznama. Kakšen je vaš sedANJI poklic (oz. kakšen je bil vaš poklic)? Kakšna je (bila) vaša priznana kvalifikacija?

1 - nekvalificiran delavec	3,7
2 - polkvalificiran, priučen delavec	4,0
3 - kvalificiran delavec	17,4
4 - visokokvalificiran delavec	6,5
5 - uslužbenec z nižjo izobrazbo	2,0
6 - uslužbenec s srednjo izobrazbo	17,8
7 - uslužbenec z višjo ali visoko izobrazbo	29,0
8 - obrtnik ali podjetnik, zaposluje druge	3,7
9 - obrtnik ali podjetnik, ki ne zaposluje drugih	3,8
10 - svobodni poklic	1,3
11 - kmet, kmečka gospodinja, pomagajoči družinski član v kmetijstvu	0,5
12 - drugo	5,9
-9 - b.o.+	4,3

D12e Kakšen je (bil) vaš položaj na delovnem mestu?

1 -	vodilni položaj na ravni podjetja, ustanove	13,2
2 -	vodstveni položaj na ravni delovne enote (vodja službe, sektorja, oddelka...)	14,4
3 -	neposredno vodenje in nadzor dela izvršilnih delavcev (mojster, delovodja...)	12,2
4 -	izvršilni delavec (brez vodilnega, vodstvenega položaja)	52,6
-9 -	b.o.+	7,6

ODGOVARJAJO VSI**D13 Kaj od navedenega najbolje opisuje vaš sedanji položaj?**

Če trenutno (začasno) ne delate zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke, ipd. pomislite na vašo običajno delovno situacijo.

1 -	opravljam plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	48,4
2 -	nezaposlen in iščem zaposlitev	2,2
3 -	se izobražujem (na izobraževanje me ni poslal delodajalec), študent, dijak	7,9
4 -	poklicno usposabljanje, vajenec	0,3
5 -	trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	1,2
6 -	upokojenec	29,5
7 -	gospodinjec, hišna opravila, skrbim za otroke ali druge osebe	1,3
9 -	drugo	5,3
-9 -	b.o.+	3,8

D14 Ali ste poročeni oziroma ali imate stalnega partnerja / partnerko? Ali si delita skupno gospodinjstvo?

1 -	da, z zakoncem oz. stalnim partnerjem živim v skupnem gospodinjstvu	→ nadaljujte na D15	65,3
2 -	sem poročen oz. imam stalnega partnerja, vendar ne živiva v skupnem gospodinjstvu	→ nadaljujte na D15	6,0
3 -	ne, nisem poročen, nimam stalnega partnerja	→ nadaljujte na D21, stran 33	25,0
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na D15	3,7

Na vprašanja od D15 do vključno D20 odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja in so pri vprašanju D14 izbrali odgovor 1 ali 2. n=744

Sedaj sledi nekaj vprašanj o delu oz. zaposlitvi vašega partnerja.

Pri tem mislimo na delo kot aktivnost, s katero pridobiva dohodek tako, da je zaposlen pri nekom drugem, da je samozaposlen, ali da dela v svojem družinskem podjetju in sicer vsaj eno uro na teden. Če trenutno (začasno) ne dela (npr. zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd.), pomislite na njegovo običajno delovno situacijo.

D15 Ali ima vaš partner sedaj plačano zaposlitev, ali jo je imel v preteklosti, ali ni bil nikoli zaposlen?

1 -	sedaj dela, ima plačano zaposlitev	→ nadaljujte na D16	57,5
2 -	trenutno nima zaposlitve, jo je pa imel v preteklosti (tudi upokojeni)	→ nadaljujte na D17	34,2
3 -	nikoli ni imel plačane zaposlitve	→ nadaljujte na D20	2,3
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na D16	6,0

Odgovarjajo tisti, pri katerih je partner zaposlen. (D15 = 1) n=472**D16 Povprečno koliko ur dela vaš partner v običajnem tednu vključno z nadurami?**

Če dela za več kot enega delodajalca, ali če je hkrati zaposlen in samozaposlen, seštejte vse ure, ki jih opravi.

Povprečno število ur: 44,66

-8 - ne vem	13,0
-9 - b.o.+	9,0

Na vprašanja od D17 do vključno D19 odgovarjajo tisti, pri katerih je partner trenutno zaposlen, ali je bil v preteklosti zaposlen in so pri vprašanju D15 izbrali odgovor 1, 2. n=727**Sledi še nekaj vprašanj o delu vašega partnerja.**

Če dela (ali je delal) za več delodajalcev, ali če je zaposlen in samozaposlen hkrati, se omejite na njegovo glavno zaposlitev.

D17 Ali je (bil) vaš partner zaposlen (delal za koga drugega), samozaposlen, ali dela (je delal) v svojem družinskem podjetju?

1 - zaposlen, dela za koga drugega	75,5
2 - samozaposlen, ne zaposluje drugih	7,2
3 - samozaposlen, zaposluje 1 do 9 oseb	3,0
4 - samozaposlen, zaposluje 10 ali več oseb	0,6
5 - dela v lastnem družinskem podjetju	4,7
-9 - b.o.+	9,0

D18 Ali je vaš partner sedaj, ali pa je bil prej kdaj komu nadrejen pri delu?

1 - da	35,5
2 - ne	49,9
-8 - ne vem	8,3
-9 - b.o.+	6,3

D19 Kakšno delo oz. poklic opravlja vaš partner? PODATKI SO V DATOTEKI!

Če sedaj ni zaposlen:

Kakšen je bil njegov zadnji (glavni) poklic pred upokojitvijo oz. preden je izgubil zaposlitev?

- Navedite podroben naziv partnerjevega delovnega mesta in naziv poklica.
- Opišite, kaj večinoma dela (je delal) oz. kakšne so (bile) glavne zadolžitve pri tem delu.
- Kaj je glavna dejavnost podjetja oz. organizacije, kjer dela (je delal)?

Na vprašanje D20 odgovarjajo tisti, ki imajo partnerja in so pri vprašanju D14 izbrali odgovor 1 ali 2. n=744

D20 Kaj od navedenega najbolje opisuje sedanji položaj vašega partnerja?

Če trenutno (začasno) ne dela zaradi bolezni, porodniškega dopusta, počitnic, stavke ipd., pomislite na njegovo običajno delovno situacijo.

1 -	opravlja plačano delo (kot zaposlen, samozaposlen ali zaposlen v svojem družinskem podjetju)	54,4
2 -	nezaposlen in išče zaposlitev	1,2
3 -	se izobražuje (na izobraževanje ga ni poslal delodajalec), študent, dijak	1,8
4 -	poklicno usposabljanje, vajenec	0,2
5 -	trajno delovno nezmožen (bolezen, invalidnost)	0,6
6 -	upokojenec	30,3
7 -	gospodinjec, hišna opravila, skrb za otroke ali druge osebe	1,8
9 -	drugo	4,4
-9 -	b.o.+	5,2

ODGOVARJAJO VSI

D21 Ali ste ali niste član sindikata?

1 -	da, sem član	12,8
2 -	sem bil član, a sedaj nisem več	28,5
3 -	ne, nikoli nisem bil član	54,8
-9 -	b.o.+	3,9

D22 Ali se imate za pripadnika kakšne religije (veroizpovedi)?

(Če da) **Kateri religiji pripadate?**

0 -	ne pripada nobeni religiji (veri)	34,2
1 -	katoliški	52,0
2 -	protestantski (evangelikanski)	0,8
3 -	pravoslavni	3,4
4 -	drugi krščanski religiji	0,7
5 -	judovski	0,0
6 -	islamski	2,5
7 -	budistični	0,1
8 -	hinduistični	0,1
9 -	drugi azijski religiji	0,0
10 -	drugi religiji	2,0
-9 -	b.o.+	4,2

D23 Če ne upoštevate posebnih priložnosti kot so poroke, pogrebi ipd., kako pogosto obiskujete verske obrede?

1 -	večkrat tedensko ali še bolj pogosto	1,5
2 -	enkrat tedensko	6,8
3 -	2 do 3-krat mesečno	3,2
4 -	vsaj enkrat mesečno	4,4
5 -	nekajkrat letno	20,7
6 -	enkrat na leto	10,7
7 -	še manj pogosto kot enkrat letno	15,7
8 -	nikoli	29,2
-8 -	ne vem	4,0
-9 -	b.o.+	3,8

D23a Ne glede na to ali obiskujete verske obrede ali ne, ali bi zase rekli, da ste ...

1 -	veren	53,8
2 -	neveren	24,9
3 -	prepričan ateist	16,7
-9 -	b.o.+	4,6

D24 V naši družbi so skupine ljudi, ki so blizu vrha, ter skupine, ki so bolj na dnu. Spodaj je lestvica, ki sega od vrha do dna. Kam bi vi uvrstili samega sebe na tej lestvici?

10	vrh / visoko	1,3
09		1,7
08		8,8
07		13,1
06		17,1
05		26,1
04		8,4
03		5,1
02		1,9
01	dno / nizko	1,0
-8 -		ne vem
-9 -		b.o.+
		11,3
		4,4

D25 Nekateri ljudje se zaradi različnih razlogov ne udeležijo volitev. Ali ste se vi udeležili zadnjih volitev (april 2022) za poslance v slovenski Državni zbor?

1 -	da	→ nadaljujte na D26	72,3
2 -	ne	→ nadaljujte na D26a	18,1
-4 -	nisem imel volilne pravice	→ nadaljujte na D26a	2,8
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na D26	6,7

Odgovarjajo tisti, ki so se udeležili volitev aprila 2022 in so pri D25 izbrali odgovor 1. n=784

D26 Za katero stranko oz. kandidata katere stranke ste volili?

1 -	Gibanje Svoboda	35,3
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	17,0
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	6,2
4 -	SD – Socialni demokrati	6,5
5 -	Levica	5,5
6 -	LMS – Lista Marjana Šarca	1,4
7 -	Povežimo Slovenijo (Konkretno, Zeleni, SLS, NLS, NS)	1,9
8 -	SAB – Stranka Alenke Bratušek	0,3
9 -	Državlansko gibanje Resni.ca	0,9
10 -	Lista Gibanja Zdrava družba	0,3
11 -	Naša prihodnost in Dobra država	0,3
12 -	Piratska stranka Slovenije	2,0
13 -	Naša dežela stranka dr. Aleksandre Pivec	0,4
14 -	SNS – Slovenska nacionalna stranka	0,8
15 -	Vesna – zelena stranka	3,1
16 -	druga stranka, katera: _____	4,6
-9 -	b.o.+	13,6

ODGOVARJAJO VSI

D26a Denimo, da bi bile to nedeljo volitve v Državni zbor. Za kandidata katere stranke bi najverjetneje glasovali?

1 -	Gibanje Svoboda	→ nadaljujte na D27a	11,4
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	→ nadaljujte na D27a	14,2
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	→ nadaljujte na D27a	3,6
4 -	SD – Socialni demokrati	→ nadaljujte na D27a	4,4
5 -	Levica	→ nadaljujte na D27a	5,0
6 -	druga stranka, katera:	→ nadaljujte na D27a	5,6
-7 -	ne bi šel na volitve	→ nadaljujte na D26b	14,9
-8 -	ne vem	→ nadaljujte na D26b	36,6
-9 -	b.o.+	→ nadaljujte na D26b	4,2

Odgovarjajo tisti, ki so pri vprašanju D26a izbrali odgovore »ne bi šel na volitve« in »ne vem«. n=553

D26b Pa vendarle, katera stranka vam je vsaj nekoliko bližja kot ostale?

1 -	Gibanje Svoboda	6,3
2 -	SDS – Slovenska demokratska stranka	5,3
3 -	NSi – Nova Slovenija – Krščanski demokrati	1,6
4 -	SD – Socialni demokrati	8,3
5 -	Levica	3,4
6 -	druga stranka, katera:	3,7
7 -	nobena stranka	1,9
-8 -	ne vem	61,4
-9 -	b.o.+	8,0

ODGOVARJAJO VSI

D27a Kateri od spodaj navedenih narodnosti (etničnih skupin) pripadate?

1 -	Slovenec	86,3
2 -	Albanec	0,3
3 -	Avstrijec	0,2
4 -	Bošnjak	2,2
5 -	Črnogorec	0,3
6 -	Hrvat	1,3
7 -	Italijan	0,2
8 -	Madžar	0,3
9 -	Makedonec	0,6
10 -	Nemec	0,0
11 -	Rom	0,0
12 -	Srb	2,3
13 -	drugi narodnosti, kateri	1,1
-8 -	ne vem	1,6
-9 -	b.o.+	3,4

D27b Morda še kakšni?

1 -	Slovenec	2,2
2 -	Albanec	0,0
3 -	Avstrijec	0,2
4 -	Bošnjak	1,0
5 -	Črnogorec	0,3
6 -	Hrvat	1,5
7 -	Italijan	0,2
8 -	Madžar	0,3
9 -	Makedonec	0,3
10 -	Nemec	0,0
11 -	Rom	0,1
12 -	Srb	0,5
13 -	drugi narodnosti	0,5
-7 -	nobeni drugi narodnosti	82,8
-8 -	ne vem	3,8
-9 -	b.o.+	6,3

D28 Koliko oseb, vključno z vami, živi v vašem gospodinjstvu?

1 -	1 oseba	11,1
2 -	2 osebi	30,2
3 -	3 osebe	19,2
4 -	4 osebe	22,6
5 -	5 oseb	8,4
6 -	6 oseb in več	4,7
-9 -	b.o.+	3,9

D29 Koliko od tega je odraslih - starih 18 let ali več (vključno z vami)?

1 -	1 oseba	12,1
2 -	2 osebi	48,1
3 -	3 osebe	20,3
4 -	4 osebe	11,2
5 -	5 oseb	2,7
6 -	6 oseb in več	1,6
-9 -	b.o.+	3,9

D30 Koliko od tega je otrok in mladih - starih od 6 do 17 let? (Če jih ni, vpišite 0)

0 -	0 oseb	69,0
1 -	1 oseba	14,8
2 -	2 osebi	10,1
3 -	3 osebe	1,9
4 -	4 osebe in več	0,3
-9 -	b.o.+	3,9

D31 Koliko od tega je otrok mlajših od 6 let? (Če jih ni, vpišite 0)

0 -	0 oseb	86,0
1 -	1 oseba	7,8
2 -	2 osebi	1,9
3 -	3 osebe	0,3
-9 -	b.o.+	3,9

N1 Ali ste v zadnjih šestih mesecih brezplačno nudili katero izmed spodaj navedenih oblik pomoči vsaj enemu / eni družinskemu članu ali sorodniku, ki je:

- **star_a 65 let ali več in**
- **živi doma** (ne v domu starejših občanov ali drugem institucionalnem varstvu) **in**
- **je takšno pomoč potreboval zaradi bolezni, invalidnosti ali oslabelosti?**

Upoštevajte tudi, če ste takšno pomoč nudili vašemu partnerju.

		da	ne	b.o.+
		1	2	-9
a)	Pomoč pri opravilih osebne nege (npr. kopanje, oblačenje, hranjenje, leganje v posteljo in vstajanje iz nje, gibanje in uporaba stranišča)	21,2	72,7	6,1
b)	Pomoč pri praktičnih opravilih (npr. gospodinska opravila, kuhanje in priprava hrane, nakupovanje, uporaba transportnih sredstev, manjša hišna popravila in vrtnarjenje, upravljanje z denarjem, jemanje zdravil, uporaba telefona)	56,4	37,5	6,1
c)	Nudjenje medčloveške in čustvene opore (npr. druženje, pogovor, obveščanje o aktualnih zadevah / dogodkih ...)	60,4	33,5	6,1

Na vprašanje N2 odgovarjajo le tisti, ki so nudili brezplačno pomoč; (N1a ali N1b ali N1c=1); n=673

N2 Ali kateremu izmed družinskih članov oziroma sorodnikov nudite takšno pomoč povprečno vsaj štiri ure na teden?

1 -	da	34,7
2 -	ne	63,8
-9 -	b.o.+	1,4

ODGOVARJAJO VSI

D32 Ali prejimate redne mesečne dohodke? (Če da) Kolikšen je vaš povprečni mesečni dohodek (neto - po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Seštejte vse oblike: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...
Povprečni dohodek: 1423,96

00000 -	brez dohodkov	0,3
-8 -	ne vem	21,6
-9 -	b.o.+	15,6

D33 Kolikšen je povprečni mesečni dohodek vseh članov vašega gospodinjstva (neto – po odbitju davkov, obveznega socialnega zavarovanja in drugih dajatev)? Upoštevajte vse oblike dohodka: osebni dohodek, pokojnina, štipendija, dohodek od dela v obrti, kmetijstvu...
Povprečni dohodek: 2767,30

00000 -	brez dohodkov	0,3
-8 -	ne vem	32,4
-9 -	b.o.+	11,3

D34 Kakšen je vaš uradni zakonski stan?

1 -	poročen	54,8
2 -	živim ločeno (sem poročen, a živim ločeno)	1,2
3 -	razvezan (ločen)	5,6
4 -	vdovec, vdova	5,6
5 -	samski, nikoli nisem bil poročen ali živel v registrirani zakonski skupnosti	26,3
-9 -	b.o.+	6,5

D35 V kateri državi je bil rojen vaš oče?

(sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj očeta)

1 -	Slovenija	76,9
2 -	Hrvaška	4,7
3 -	Bosna in Hercegovina	5,0
4 -	Srbija	1,6
5 -	Črna Gora	0,3
6 -	Severna Makedonija	0,9
7 -	Kosovo	0,3
8 -	Albanija	0,0
9 -	Avstrija	0,6
10 -	Italija	0,7
11 -	Nemčija	0,3
12 -	Madžarska	0,3
13 -	druga država	1,8
-8 -	ne vem	1,7
-9 -	b.o.+	4,9

D36 V kateri državi je bila rojena vaša mati?

(sedanje ime države, v kateri je rojstni kraj matere)

1 -	Slovenija	80,7
2 -	Hrvaška	3,6
3 -	Bosna in Hercegovina	5,0
4 -	Srbija	1,2
5 -	Črna Gora	0,2
6 -	Severna Makedonija	0,6
7 -	Kosovo	0,3
8 -	Albanija	0,0
9 -	Avstrija	0,3
10 -	Italija	0,9
11 -	Nemčija	0,3
12 -	Madžarska	0,0
13 -	druga država	1,6
-8 -	ne vem	0,9
-9 -	b.o.+	4,5

D37 Kako bi opisali kraj, v katerem živite? Ali je to ...

1 -	veliko mesto	18,6
2 -	obrobje velikega mesta	8,1
3 -	manjše mesto	23,9
4 -	podeželski kraj, vas	42,4
5 -	osamljena kmetija oz. hiša na podeželju	2,3
-9 -	b.o.+	4,7

Metodološko poročilo o izvedbi raziskave: Slovensko javno mnenje 2024/1 (SJM 2024/1)

Osnovni podatki

Zbiranje podatkov za raziskavo Slovensko javno mnenje je potekalo v času **od 22. oktobra 2024 do 7. februarja 2025**. Glavnino raziskave so sestavljali štirje vsebinski bloki: Longitudinalni del standardnih SJM vprašanj, mednarodna raziskava Digitalna družba (ISSP Digital society 2024); kot posebna bloka sta bila vključena še sklop o umetni inteligenci in družbi (v sodelovanju s Centrom za politološke raziskave) in raziskava o nacionalni in mednarodni varnosti (v sodelovanju z Obramboslovnim raziskovalnim centrom). Vsi bloki so bili vključeni v enotni vprašalnik **Slovensko javno mnenje SJM 2024/1**. Pristop in izvedba raziskave sta sledila utečeni metodologiji, ki jo uporabljamo pri izvajanju nacionalnih javnomnenjskih raziskav, ki temeljijo na verjetnostnem vzorčenju. Raziskava je potekala v okviru raziskovalnega programa SJM Centra za raziskovanje javnega mnenja in množičnih komunikacij (CJMMK, FDV).

Način zbiranja podatkov

V raziskavi je bilo mogoče sodelovati bodisi prek spleta (samo-izpolnjevanje s pomočjo spletnega vprašalnika) ali pošte (samo-izpolnjevanje s pomočjo papirnega vprašalnika). Osebam z vzorčnega seznama je bilo 18. oktobra 2024 poslano pisno povabilo s personificirano kodo za vstop v spletno anketo. Anketni vmesnik je bil izdelan s pomočjo orodja EnKlik anketa – 1KA.

Vzorčni načrt

Vzorčni načrt je bil zasnovan za anketo s spletnim samo-izpolnjevanjem. Populacijo so sestavljali vsi prebivalci Republike Slovenije stari 18 let ali več. Zgornja starostna meja ni bila postavljena. Izbor oseb, ki so bile vključene v vzorec, je bil izveden na podlagi Centralnega registra prebivalcev Slovenije kot izhodiščnega vzorčnega seznama. Postopek izbora oseb je bil naključni sistematični, kjer je imela vsaka oseba iz populacije enako verjetnost, da bo vključena v vzorec. Za sistematični izbor oseb se je upoštevala predhodna stratifikacija glede na 12 statističnih regij in 5 tipov naselij. Na podlagi vzorčnega načrta je bil določena velikost vzorca $n=2700$ oseb.

Potek raziskave

Časovni potek ankete in delež opravljenih anket:

	Število opravljenih anket	%	% RR
Poslano vabilo (18.10.)	361	36,4	13,4
1. opomnik (6.11.)	334	33,7	12,4
2. opomnik (2.12.)	194	19,6	7,2
3. opomnik (6.1.)	103	10,4	3,8
	992	100	36,7

Po prvih treh tednih se je vabilu za sodelovanje odzvalo 361 oseb (13,4% vzorca). Vsem ostalim osebam je bila poslana ponovna prošnja za sodelovanje (1. opomnik). Odzivnost respondentov po 1. opomniku je bila 12,4%. Z 2. opomnikom, smo pridobili še 7,2% vzorca. Po dveh in pol mesecih

raziskave (vmes so bili decembrski prazniki) je bil poslan še tretji (zadnji) opomnik, po katerem so se odzvali še 103 respondenti (3,8% vzorca). Ob zaključku raziskave je bilo zbranih 966 v celoti izpolnjenih anket. V končno bazo pa smo vključili še 9 v večjem delu izpolnjenih ter 17 delno izpolnjenih anket. Končni obseg datoteke tako znaša 992 izpolnjenih anket. Izračun stopnje odzivnosti, brez upoštevanega deleža nedostopnih (*ineligibles*) kaže na 37% izkoriščenosti vzorca.

Glede na način odgovarjanja (mode) smo pri raziskavi SJM24/1 pridobili 89,6% anket prek spleta in 10,4% prek pošte. Tisti, ki so anketo izpolnjevali prek spleta, so jo v večji meri izpolnili prek računalnika (59,6 %), ostali pa s pomočjo mobilnih naprav (40,4%). Upošteva je izhodiščni vzorec (n=2700) smo zabeležili 43,3% enot z odzivom, 56,7% enot brez odziva, pri 3,5% enotah anketiranje ni bilo možno, bodisi zaradi neznanja jezika, zdravstvenih težav, odsotnosti v času trajanje ankete, smrti, preselitve ali neustreznega naslova. Pri 3,0% enot smo zabeležili zavrnitev (v ta delež štejemo tudi nevrnjeno pisemsko anketo, za katero so pred tem prosili respondenti sami). Podrobnejše statistike so navedene v tabeli.

Vzorčna realizacija SJM 2024/1	N	%
V celoti izvedena anketa	975	36,1
Delno izvedena anketa	17	0,6
Zmenek - pisna anketa na poti	12	0,4
Zavrnitev s strani anketiranca	70	2,6
Anketiranec odsoten v času trajanje ankete	0	0,0
Naslova ali anketiranca ni mogoče najti	32	1,2
Anketiranec je umrl	2	0,1
preseljen neznano kam	19	0,7
preseljen v tujino	8	0,3
preseljen v Sloveniji	0	0,0
Neznanje jezika	1	0,0
Nezmožnost sodelovanja zaradi zdravstvenih težav	31	1,1
Institucionaliziran anketiranec bolnica, dom za upok., zapor,..	2	0,1
Drugi razlogi	0	0,0
Enote brez stika	1531	56,7

Končni rezultat stopnje odzivnosti pri raziskavi SJM 2024/1 moramo oceniti tudi z upoštevanjem obsega nedostopnih (*ineligible*) enot. To lahko ocenimo iz raziskav s podobnim ali enakim vzorčnim dizajnom, kjer do vseh informacij pridemo s pomočjo anketarjev. Če upoštevamo povprečni delež nedostopnih enot v teh raziskavah (približno 4%), lahko ocenimo končno stopnjo odzivnosti (*response rate*) SJM 2024/1 na ravni 39%.

V tabeli spodaj navajamo nekaj primerjalnih statistik (po metodologiji AAPOR) s predhodnimi SJM meritvami. Vse raziskave iz primerjave, so bile izvedene na način samoizpolnjevanja.

Zaključna statistika po AAPOR	SJM24/1 %	SJM23/2 %	SJM22/2 %	SJM21/1 %	SJM20/3 %
Stopnja odzivnosti (RR1 = Response rate)	37 %	41 %	42 %	41 %	45 %
Stopnja sodelovanja (COOP = Cooperation rate)	/	/	/	/	/
Stopnja zavrnitve (REF = Refusal rate)	3 %	3 %	2 %	6 %	7 %
Stopnja stikov (CON = Contact rate)	42 %	47 %	46 %	48 %	54 %
V celoti izpolnjena anketa (I = Complete interview (1.1))	975	1044	1023	1022	1102
Delno izpolnjena anketa (P = Partial interview (1.2))	17	45	18		
Zavrnitev ali prekinitev (R = Refusal and break-off (2.10))	82	89	55	147	178
Brez stika (NC = Non-contact (2.20))	1531	1358	1325	1276	1136
Ostali (O = Other (2.30))	34	18	20	21	31
Nenaseljeno, neznan naslov (UH = Unknown if household/occupied HU (3.10))	/	/	/	/	/
Neznano, ostalo (UO = Unknown, other (3.20, 3.30, 3.40, 3.90))	/	/	/	/	/
Nedostopne enote, neustrezni (ineligible (recorded))	61	46	58	32	53

V tokratni raziskavi je bila stopnja odzivnosti nekoliko nižja kot pri predhodnih primerljivih raziskavah (*splet* in *papir*), stopnja zavrnitev je bila primerljiva.¹ Nekaj nižjo stopnjo odzivnosti sicer lahko pojasnimo s splošnim trendom upada odzivnosti populacije na ankete, ki je prisoten v širšem prostoru, a se v Sloveniji primerjalno gledano za enkrat kaže v dokaj blagi obliki.

Oblikovanje končne podatkovne baze

Po zaključku raziskave je bila ocenjena kakovost podatkov in sestava vzorca. Za izhodiščni sumarni prikaz je bila pripravljena kvantitativna analiza dobljenih frekvenčnih distribucij in povprečij za celoten vprašalnik. Za podrobnejše vsebinske in tematske analize se bo za potrebe specifičnih uporabnikov ločeno pripravilo tudi obširno tabelarno gradivo, ki bo omogočilo analize rezultatov po pod-populacijah.

Zaradi delnih odstopanj v strukturi vzorca in metode zbiranja podatkov (samoizpolnjevanje prek spleta) smo sumarno kvantitativno analizo naslonili na sistem vzorčnih uteži. Ta korigira možna odstopanja v rezultatih zaradi neenake odzivnosti po sub-populacijah. Uporabili smo post-stratifikacijsko prilagajanje ocen v več iteracijah, ki izravnava odstopanja osnovnih populacijskih deležev na raven deležev, ki izhajajo iz statističnih virov (vzorčnega okvira). Utež temelji na kombinaciji spremenljivk: Spol x Starost (2x4) in Regija x Tip naselja (12x5).

Končna baza, bo skladno s politiko odprtega dostopa, shranjena v Arhivu družboslovnih podatkov (ADP, FDV).

Pripravili:

Raziskovalci Centra za raziskovanje javnega mnenja
na Fakulteti za družbene vede (UL)

¹ Meritev v letu 2020, ki odstopa navzgor, je bila izvedena v času 2. vala pandemije